2024/2301

10.10.2024

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2301

z dne 11. aprila 2024

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) za proračunsko leto 2022

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: inštitut) za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0132/2024),

A. ker je iz poročila o prihodkih in odhodkih ([1]) inštituta razvidno, da je njen končni proračun v proračunskem letu 2022 znašal 406 585 390,99 EUR, kar je 12,65 % več kot leta 2021; ker proračun inštituta izvira predvsem iz proračuna Unije;

B. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu inštituta za proračunsko leto 2022 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo sprejemljivo zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov inštituta ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2022 znašala 94,03 %, kar je 3,88 % manj kot leta 2021; ugotavlja tudi, da je stopnja izvrševanja odobritev plačil v letu 2021 znašala 98,42 %, kar je 1,06 % manj kot leta 2021;

2. ugotavlja, da je upravni odbor zaradi sprememb letnega delovnega programa inštituta za leto 2022 sprejel dopolnitev končnega proračuna inštituta v znesku 656 930,67 EUR;

3. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je ugotovitev Računskega sodišča v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo nepovratnih sredstev inštituta naknadno preveril neodvisni zunanji revizor, saj je stopnja napake v letu 2021 znašala 1,73 % (v letu 2020 pa 0,66 %), poudarja, da čeprav je stopnja napake še vedno pod 2-odstotno stopnjo pomembnosti, lahko kritična tveganja zaradi povečanega proračuna, mandata in dejavnosti v okviru programa Obzorje Evropa skupaj s povečanjem števila skupnosti znanja in inovacij (SZI) obremenijo zmožnost inštituta za učinkovit nadzor in spremljanje SZI, kar bi lahko v prihodnosti privedlo do večjih napak in neodkritih nepravilnosti; poziva inštitut, naj sprejme konkretne ukrepe za zmanjšanje stopnje napake;

4. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je inštitut v letu 2022 plačal zamudne obresti v zvezi z nepovratnimi sredstvi v dveh primerih v skupnem znesku 32 070 EUR; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v obeh primerih inštitut ni ustrezno spremljal regulativnih rokov, kar kaže na pomanjkljivost v njegovem izvajanju plačil; je seznanjen z odgovorom inštituta Računskemu sodišču, v katerem navaja, da od leta 2023 dalje pregleduje svoje postopke upravljanja nepovratnih sredstev, usposablja ustrezno osebje in uporablja informacijski sistem Komisije za upravljanje nepovratnih sredstev (eGrants), kar je občutno zmanjšalo verjetnost pojava podobne napake v prihodnosti;

Uspešnost

5. z zadovoljstvom ugotavlja, da inštitut uporablja sistem ključnih kazalnikov uspešnosti, povezanih z operativnimi dejavnostmi, upravljanjem in korporativnim komuniciranjem; ugotavlja tudi, da je inštitut z nekaj zamudami uresničil približno 95 % svojega delovnega programa za leto 2022; je seznanjen, da je bil inštitut v okviru novega evropskega programa za inovacije zadolžen za nove dejavnosti, ki niso bile vključene v prvotni načrt, za izvajanje teh dejavnosti pa niso bila dodeljena dodatna sredstva;

([1]) UL C 489, 22.12.2022, str. 56.

6. pozdravlja, da je inštitut v letu 2022 še naprej izboljševal svojo učinkovitost, saj je omogočil skoraj 1 670 inovativnih proizvodov in storitev, usposobil na tisoče podjetnikov in podprl 5 600 zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi, ki so pritegnila skoraj 6 milijard EUR naložb; ugotavlja tudi, da je inštitut zaključil svoje vključevanje v program Obzorje Evropa, potem ko je prešel na večletni model financiranja;

7. ugotavlja, da je inštitut napredoval pri izvajanju pilotne pobude za krepitev inovacijskih zmogljivosti v visokem šolstvu, ki se je začela izvajati leta 2021, kar povečuje zanimanje in udeležbo visokošolskih institucij; ugotavlja, da je bil inštitut izpostavljen kot eden od ključnih prispevajočih in akterjev evropskega inovacijskega ekosistema, saj je začel izvajati pobudo za talente na področju globokih tehnologij, katere cilj je v naslednjih treh letih usposabljati, preusposabljati in izpopolnjevati vsaj milijon nadarjenih posameznikov;

8. pozdravlja, da inštitut podpira ukrajinsko ljudstvo po nezakoniti in neizzvani ruski invaziji, ki se je začela februarja 2022, ter zagotavlja pomoč študentom, podjetnikom, raziskovalcem ter visokošolskim ustanovam in podjetjem; ugotavlja tudi, da je inštitut ustanovil akademijo evropskega zavezništva za baterije v okviru programa za pomoč pri okrevanju za kohezijo in območja Evrope, kar je prva večja dodelitev sredstev iz drugega programa inštitutu;

Povečanje učinkovitosti

9. ugotavlja, da je inštitut podpisal memorandum o soglasju z Agencijo Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, ki zajema več skupnih dejavnosti in varnostnih ocen; opozarja, da skupne dejavnosti združujejo različne poglede, zmanjšujejo podvajanje prizadevanj, izboljšajo učenje in krepijo odnose med udeleženci; ugotavlja tudi, da je inštitut, da bi izboljšal svojo učinkovitost, leta 2021 začel izvajati prehod s programa Obzorje 2020 na program Obzorje Evropa in ga zaključil leta 2022 v sodelovanju s Komisijo;

10. opozarja, da je inštitut opravil različne preglede učinkovitosti postopkov, zaradi česar je med drugim prilagodil opise delovnih mest, kadrovske cilje ter razporejanje nalog in virov; ugotavlja, da je inštitut leta 2022 izvedel prestrukturiranje in med drugim sprejel dokument o času dela, da bi povečal učinkovitost, na primer pri uporabi elektronske pošte ter organizacije sestankov in dela na daljavo;

11. pozdravlja, da so bila leta 2022 uvedena nova orodja IT, ki podpirajo upravne dejavnosti inštituta, katerih končni cilj je povečati operativno učinkovitost in uspešnost organizacije, vključno z orodjem za upravljanje javnih naročil (PPMT), Q-Sign (elektronskim podpisom) in uvedbo različnih modulov informacijskega sistema Evropske komisije za upravljanje človeških virov (Sysper); poziva inštitut, naj ugotovi, katere notranje postopke bi lahko racionalizirali z novimi informacijskimi orodji;

12. poudarja, kako pomembno je povečati digitalizacijo inštituta, ko gre za notranje delovanje in upravljanje, pa tudi za pospešitev digitalizacije postopkov; poudarja, da mora biti inštitut na tem področju še naprej proaktiven, da bi preprečili digitalno vrzel med agencijami Unije; vendar opozarja, da je treba sprejeti vse potrebne varnostne ukrepe, da bi preprečili tveganje za spletno varnost obdelanih informacij, in vztraja, da je treba okrepiti ukrepe proti kibernetskim napadom ali poskusom infiltracije, ki izvirajo zlasti iz Rusije ali Kitajske;

Kadrovska politika

13. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2022 uresničen 93-odstotno, saj je bilo zaposlenih 40 od 45 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (enako število odobrenih delovnih mest kot leta 2021); ugotavlja tudi, da je za center v letu 2022 delalo 25 pogodbenih uslužbencev, 10 zunanjih uslužbencev in en napoteni nacionalni strokovnjak;

14. je zaskrbljen, ker stalno pomanjkanje osebja v inštitutu, ki ga je Računsko sodišče izpostavilo v letnih poročilih, ni bilo rešeno z dodatnimi delovnimi mesti; poudarja, da je inštitut v začetku leta 2023 ponovno zahteval dodatnih 10 delovnih mest, kar bi mu omogočilo, da uresniči svoj delovni program za leto 2024; opozarja, da je treba vire inštituta uskladiti s pričakovanji v zvezi z njegovim mandatom;

15. je seznanjen z zastopanostjo spolov med člani na višjih in srednjih vodstvenih položajih inštituta, in sicer je pet od osmih članov moških; je zaskrbljen zaradi uravnotežene zastopanosti spolov v upravnem odboru, saj je 9 od 14 zaposlenih moških; je seznanjen z zastopanostjo spolov med zaposlenimi v inštitutu, pri čemer je 28 od 65 uslužbencev moških; ugotavlja, da sta bila politika in akcijski načrt inštituta za enakost spolov odobrena leta 2022; opozarja, kako pomembno je zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov, in inštitut poziva, naj ta vidik v prihodnje upošteva pri zaposlovanju novih uslužbencev ter imenovanjih na višjih in srednjih vodstvenih položajih; poziva Komisijo, naj pri imenovanju članov upravnega odbora inštituta upošteva pomen zagotavljanja uravnotežene zastopanosti spolov;

16. izraža zaskrbljenost zaradi geografske uravnoteženosti na višjih in srednjih vodstvenih položajih inštituta, saj je samo en vodstveni delavec iz srednje in vzhodne Evrope; vztraja, da so potrebne izboljšave; prosi inštitut, naj o tem poroča organu za podelitev razrešnice;

17. pozdravlja pobude inštituta za krepitev poudarka na uravnoteženi zastopanosti spolov, kot sta program Girls Go Circular na šolski ravni in Supernovas, ki spodbuja žensko podjetništvo in vodstvo; ugotavlja tudi, da je inštitut leta 2023 sprejel listino mreže EUAN o raznolikosti in vključevanju, s katero je potrdil svojo zavezanost zagotavljanju enakih možnosti na vseh stopnjah poklicne poti in delovnega okolja, ki opolnomoča, in kjer raznolikost velja za vir inovacij, obogatitve in ustvarjalnosti ter vključevanje spodbujajo vodstveni delavci in vsi uslužbenci;

18. ugotavlja, da je inštitut večino modulov Sysper izvedel v letu 2022 in to delo nadaljeval tudi v letu 2023; ugotavlja, da je inštitut sprejel listino mreže agencij Evropske unije o raznolikosti in vključevanju, s čemer je dokazal, da je zavezan zagotavljanju enakih možnosti in opolnomočenju v delovnem okolju; ugotavlja tudi, da je inštitut sprejel več ukrepov za izboljšanje dobrega počutja zaposlenih na delovnem mestu in ravnovesja med delom in zasebnim življenjem, med drugim s kritjem stroškov javnega prevoza, vpisom otrok v mednarodne vrtce ter prožnimi in hibridnimi delovnimi pogoji;

19. ugotavlja, da je inštitut v okviru programa usposabljanja, razvitim z namenom izboljšanja splošne uspešnosti inštituta in njegovega osebja, še naprej zagotavljal spletno usposabljanje za svoje osebje, vključno z etiko in integriteto, preprečevanjem nadlegovanja, varstvom podatkov, učinkovitostjo hibridnih srečanj, ozaveščanjem o varnosti IT in usposabljanjem na področju varnosti;

20. pozdravlja, da sta bila leta 2022 uspešno objavljena dva razpisa za opravljanje prakse; ugotavlja, da je tako v letu 2022 prakso na inštitutu začelo ali končalo skupaj 23 mladih strokovnjakov;

21. ugotavlja, da sta en nekdanji komisar in en nekdanji poslanec Evropskega parlamenta kot člana upravnega odbora prejela honorar v višini 2 000 EUR iz proračuna inštituta za vsako udeležbo na seji odbora;

22. je zaskrbljen, ker je bil leta 2022 prijavljen en primer nadlegovanja in je bila uvedena upravna preiskava, ki še poteka; poziva inštitut, naj organu za podelitev razrešnice čimprej poroča o napredku v zvezi s tem; ugotavlja, da je inštitut uvedel politiko za zaščito človekovega dostojanstva ter preprečevanje psihičnega in spolnega nadlegovanja, prav tako pa sodeluje pri medagencijski projektni skupini zaupnih svetovalcev; z zanimanjem pričakuje njihovo poročilo in priporočila;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

23. ugotavlja, da je inštitut uvedel ukrepe za preglednost, preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter zaščito žvižgačev in da nadaljuje svoja prizadevanja na tem področju; ugotavlja, da je na svojem spletnem mestu objavil izjave o interesih in življenjepise članov upravnega odbora ter vodstvene ekipe; ugotavlja tudi, da inštitut na svojem spletnem mestu mesečno objavlja informacije o vseh sestankih upravnega odbora in vodstvene ekipe na javnih prireditvah in sestankih;

24. ugotavlja, da je inštitut sprejel politiko o preprečevanju in obvladovanju nasprotij interesov za zaposlene, kar zajema tudi postopke za izdajo in oceno letnih izjav o interesih ter postopke, ki urejajo kršitev zaupanja v pravila inštituta o izjavah o interesih; ugotavlja tudi, da je inštitut ustanovil odbor za konflikte in svetovalni odbor, organiziral srečanja za ozaveščanje svojih uslužbencev o etiki in integriteti ter pripravlja sklep o predlogah in upravnih postopkih v zvezi z nasprotji interesov;

25. pozdravlja prizadevanja inštituta v zvezi z izjavami o interesih članov upravnega odbora, pri čemer se pripravljajo tri različne izjave: letna izjava o interesih, izjava o interesih za oceno predlogov skupnosti znanja in inovacij in izjava o interesih v zvezi s poslovnim načrtom skupnosti znanja in inovacij; je seznanjen, da so bili v zvezi z nekaterimi člani upravnega odbora z letno izjavo o interesih ugotovljena določena nasprotja interesov, o čemer so bili zadevni posamezniki obveščeni, sprejeti pa so bili tudi blažilni ukrepi;

26. ugotavlja, da inštitut pripravlja novo politiko za ocenjevanje omejitev in prepovedi po prenehanju zaposlitve za višje uslužbence v zvezi z opravljanjem določenih funkcij po izteku mandata; ugotavlja, da bodo v politiki opredeljene tiste funkcije, ki jih je prepovedano opravljati po izteku mandata, ter merila, kdaj bodo te menjave prepovedane, in sicer z dveletno omejitvijo; pozdravlja, da bo inštitut v začetku leta 2024 sprejel tudi politiko ali sklep o korupciji, s katerim bo vzpostavil podlago za razvoj notranjih protikorupcijskih mehanizmov, ki jih je treba izvajati;

27. ugotavlja, da je urad OLAF izdal dve priporočili po dveh različnih preiskavah, eno od dveh priporočil pa je bilo izvedeno v letu 2022, drugo priporočilo pa se trenutno izvaja; poziva inštitut, naj organu za podelitev razrešnice poroča o nadaljnjem ukrepanju na podlagi teh priporočil;

28. opozarja, kako pomembno je, da inštitut poveča prepoznavnost v medijih, na spletu in v družbenih medijih, da bi bila javnost seznanjena z njenim delom;

Javna naročila

29. ugotavlja, da je inštitut proračunske obveznosti za tri revidirana upravna plačila v višini 337 116 EUR odobril šele po podpisu z njimi povezanih pravnih obveznosti; poudarja, da to ni osamljen primer, kot je Računsko sodišče že ugotovilo v svojem poročilu za leto 2021; opozarja, da je to ravnanje v nasprotju s členom 73(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/715 ([2]) (okvirna finančna uredba); ugotavlja, da je inštitut v svojem odgovoru zagotovil, da bo sprejel dodatne ukrepe za zagotovitev popolne skladnosti s to določbo, tj. namenske informativne sestanke za osebje, posodobitev vzpostavljenih postopkov in okrepitev povezanih notranjih kontrol; poziva inštitut, naj nemudoma ukrepa in izvede ukrepe, s katerimi bo poskrbel, da bodo vse finančne transakcije v skladu z okvirno finančno uredbo;

Notranja kontrola

30. ugotavlja, da je inštitut zaključil prehod funkcije oddelka za notranjo revizijo na funkcijo spremljanja in nadzora skupnosti znanja in inovacij, ki je bila sprejeta s sklepom upravnega odbora št. 12/2022 z učinkom od 1. aprila 2022; priznava, da notranjo revizijo zdaj opravlja služba Komisije za notranjo revizijo; ugotavlja, da je bila poleg tega okrepljena vloga koordinatorja notranje kontrole z nalogami, ki vključujejo usklajevanje dejavnosti notranje kontrole in poročanje na inštitutu, izvajanje revizijskih priporočil, usklajevanje revizij, povezovanje z zunanjimi revizijskimi organi ter prispevanje k finančnemu in operativnemu upravljanju na področjih, kot so javna naročila, izvajanje pogodb, plačila in poročanje;

31. ugotavlja, da je služba za notranjo revizijo leta 2022 začela pripravljati strateški načrt notranje revizije inštituta za obdobje 2023–2025; ugotavlja tudi, da je služba za notranjo revizijo začela revizijo vodenja strokovnjakov v inštitutu, ki je bila zaključena leta 2023, da bi ocenila učinkovitost sistema notranje kontrole za postopke vodenja strokovnjakov, vključno z izbiro, sklepanjem pogodb in plačili v inštitutu;

32. opozarja na precejšnjo zamudo, in sicer kar 15 mesecev, pri je pomembnem priporočilu, osredotočenem na ocenjevanje in prerazvrstitev, ki ga je izdala služba za notranjo revizijo v okviru revizije upravljanja človeških virov iz leta 2021; ugotavlja, da so opredeljena tveganja vključevala morebitne zamude in neučinkovitost pri izvajanju, možnost nepravilno utemeljenih odločitev vodstva, ki bi lahko povzročile izzive v revizijskih postopkih ali pred Računskim sodiščem, nezadovoljstvo in poslabšanje motiviranosti uslužbencev, ima pomisleke, da skupni odbor za prerazvrstitev ne izpolnjuje svoje vloge, ter splošno izgubo verodostojnosti za postopek prerazvrstitve in mehanizem pregleda, kar je privedlo do zmanjšanja motiviranosti uslužbencev; poziva inštitut, naj sprejme proaktivne ukrepe za odpravo morebitnih zamud in neučinkovitosti pri ocenjevanju in prerazvrstitvi zaposlenih ter organu za podelitev razrešnice poroča o napredku na tem področju;

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 z dne 18. decembra 2018 o okvirni finančni uredbi za organe, ustanovljene na podlagi PDEU in Pogodbe Euratom, iz člena 70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 122, 10.5.2019, str. 1).

33. ugotavlja, da je inštitut okrepil sodelovanje z Evropskim uradom za boj proti goljufijam, saj je sodeloval v dvostranskih srečanjih in srečanjih za ozaveščanje o boju proti goljufijam; ugotavlja tudi, da je inštitut sprejel strategijo za boj proti goljufijam za obdobje 2021–2023, sprejeto maja 2021;

34. ugotavlja, da je inštitut izvedel oceno tveganja ter odkril in evidentiral naslednja tveganja v registru tveganj inštituta za leto 2022: neizvajanje elementov letnega delovnega programa, med drugim zaradi nezadostnih človeških virov, neustrezno izvajanje sporazumov skupnosti znanja in inovacij ter zamude pri postopkih javnega naročanja inštituta in pri uvajanju informacijskih sistemov Komisije; poziva inštitut, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

35. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da inštitut pri naročilu za obnovitev programske opreme ni opravil predhodnega preverjanja, da bi potrdil, ali je izvajalec zaračunal pravilno ceno in pristojbino za zvišanje, kot je določeno v veljavni okvirni pogodbi; ugotavlja, da je to ravnanje v nasprotju z določbami člena 30 okvirne finančne uredbe o predhodnih kontrolah in da je zaradi tega nastalo tveganje, da bo inštitut plačal nepravilne zneske za prejete storitve; na podlagi odgovora inštituta ugotavlja, da bo inštitut od izvajalca zahteval, da ob predložitvi ponudbo razčleni in pri tem jasno navede ceno in pribitek za oceno morebitnega tveganja, povezanega s ceno;

Druge pripombe

36. ugotavlja, da je inštitut v letu 2022 organiziral dogodke za večjo prepoznavnost v državah članicah in Uniji, pa tudi dneve odprtih vrat, da bi obveščal o priložnostih, ki jih ponuja morebitnim kandidatom; prav tako ugotavlja, da je inštitut začel izvajati tudi pobudo za talente na področju globokih tehnologij, ki je del novega evropskega programa za inovacije in bo pomagala usposobiti državljane na tehnoloških področjih za prihodnost;

37. ugotavlja, da si inštitut prizadeva postati podnebno nevtralna agencija, ki je sprejela potrebne ukrepe na področju okoljskega upravljanja; ugotavlja, da je inštitut največji inovacijski ekosistem v Uniji in vodilni instrument v okviru programa Obzorje Evropa za reševanje podnebnih sprememb in s tem povezanih vprašanj; pozdravlja ukrepe inštituta v letu 2022, da bi dosegel svoje okoljske cilje: ustanovitev odbora za trajnostni razvoj, ki bo postal član mreže agencij EU za ozelenitev, in praznovanje EITree, dogodka, na katerem so posamezni zaposleni posadili drevesa na mestnem območju;

38. ugotavlja, da je certifikat EMAS v srednje- ali dolgoročnem načrtu inštituta;

39. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 11. aprila 2024 ([3]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([3]) Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0280.